No. 49 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Weten

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag den 26 en 27 Februarij.

De BREDASCHE COURANT verschijnt geregeld zes malen per week en is door het geheele Koningrijk, tegen f 6 het kwartaal, franco per post verkrijgbaar. Alle inzendingen van bijdragen (die van belangrijken inhoud zullen steeds met dankbaarheid ontvangen worden) geschieden franco aan de uitgevers BROESE & COMP. Alle Advertentien, op zegel gesteld, worden geplaatst tegen 20 cents per regel.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 25sten Februarij.

Te Amsterdam is den 22sten februarij, in den ouderdom van 67 jaren, overleden de heer *Cornelis Willem Westerbaan*, leeraar bij de Remonstranten en Curator van de aldaar gevestigde kweekschool voor die gemeente; een man van uitgebreide kunde, door verscheidene geschriften, gedeeltelijk ook van geschiedkundigen inhoud, gunstig bekend, en wiens beminnelijke aard hem de algemeene achting in eene hooge mate had doen verwerven.

— Volgens meer omstandige berigten, zouden de onlusten, welke in den avond van den 9den dezer te Hanau zijn voorgevallen, grootendeels aan de daar in bezetting liggende militairen te wijten zijn. Het schijnt dat er reeds lang onder dat gedeelte der Hessische armee, hetwelk slechts aan tijdelijke dienst onderworpen is, eene groote ontevredenheid heerschte, over de willekeurige wijze, waarop deze dienst bepaald werd, terwijl men zich vooral beklaagde, dat het bestuur niet door eene wet op de rekrutering, in deze willekeur voorzag. Het gemeen heeft zich intusschen bij de ontevredenen gevoegd, en het is niet dan met veel moeite, dat het aan de burgerwacht, ondersteund door eenige artillerie van linie, is gelukt, den oproerigen hoop uit elkaar te drijven. Op het berigt dezer onlusten is de keurprins onmiddelijk van Kassel naar Hanau vertrokken, om door zijne tegenwoordigheid geheel de rust te herstellen.

— Een dagblad geeft het volgend overzigt van den tegenwoordigen toestand des onderwijs in de Oostenrijksche Staten, met uitzondering van Zevenbergen en Hongarijen: op eene bevolking van 22,372,756 zielen, genieten 1,993,522 kinderen de voorregten van het lager onderwijs. In de gijmnasien of scholen van een hoogeren rang worden 28,963 kweekelingen onderwezen. Het onderwijs in de wijsbegeerte, op acht universiteiten gegeven, wordt door 7,284 studenten gevolgd; in de medicijnen en chirurgie telt men 4,249 studenten, en de paardenarts-school 257; in de regten 3,101; in de Godgeleerdheid 5,860; in die voor protestanten 48, en in de polijtechnische school, welke de handel-studien betreft, 747 studenten.

— In den engelschen *Times* van den 18den wordt het volgende gevonden:

» Het fransch gouvernement heeft eene concessie gedaan, die den engelschen handel zeer welgevallig is. Het heeft toegestaan in de vermindering van het tonnenregt, voor de engelsche vaartuigen in de fransche havens, van 4 fr. 12 c. per ton op 1 fr. 50 c. Dit voorstel is met genoegen aangenomen en beschouwd als eene billijke overeenbrenging met het regt, dat in onze havens door de fransche schepen, (9den:) betaald wordt, en als het bewijs eener volkomen gelijkheid van wederzijden; dit wezenlijk voordeel is men aan de bekwaamheid van lord *Palmerston* verschuldigd.

Vrijdag avond is in het Huis der Lords over de tienden in Ierland gesproken en heeft lord *Greij* verklaard, dat de Regering niet voornemens was de eigendommen der geestelijkheid te vernietigen, maar de hand te houden aan de wetten der Kerk en tevens het lot van het Iersche volk te verbeteren.

In het Huis der Gemeenten is gevraagd, of kapitein *Sartorius*, die het bevel voert over de scheepsmagt van don *Pedro*, nog in dienst was bij de engelsche marine, waarop door sir *James Graham* geantwoord is, dat die kapitein op halve soldij stond, doch zijn traktement niet kon ontvangen zonder den eed te doen, dat hij geene vreemde mogendheid diende; dat hij zonder verlof afwezig was, en de koning hem niet vergund had in vreemde dienst te treden.

— De laatst bij ons ontvangen engelsche berigten loopen tot den 19den. Op een diner, zaturdag door den lord *Mayor* op het stadhuis gegeven, had lord *Grey* in het openbaar gezegd, dat hij gegronde hoop had, dat eindelijk de hervormingsbill zou doorgaan.

Te Jamaica was een opstand onder de slaven uitgebarsten; zij hadden verscheiden plantagien vernield, en aan de gewapende magt wederstand geboden. De overigheid had militaire regtbanken aangesteld, die reeds vele der opstandelingen hadden doen fusilleren.

Andere berigten, over Londen ontvangen, spreken van eene omwenteling in Mexico: een brief uit Vera-Crux, bij een koopman in de City ontvangen, hield, dat de generaal *Santa-Anna* zich den 2den januarij van de stad Mexico meester gemaakt, en dat het garnizoen zich aan zijne zijde geschaard had. De generaal *Calderon* trok met eene aanzienlijke magt op de hoofdstad aan, ten einde den opstandeling *Santa-Anna* van daar te verdrijven. Intusschen waren te Londen op deze tijding de Mexicaansche fondsen 2 pCt. gedaald.

Het officieel *cholera-rapport* van den 19den, spreekt van slechts één persoon, nieuwelijks van de cholera aangetast. De engelsche dagbladen, deze, voor alsnog weinige voortgang der ziekte in het oog doende vallen, geven daarbij breed op van het kwaad, dat voor den handel spruiten moet, uit de strenge maatregelen, van wege vreemde gouvernementen jegens uit Engeland komende schepen, genomen.

-- De 3 pCt. waren op 82 en drie achtste genoteerd.

— Eene expeditie in de maand mei van het vorig jaar van Koppenhagen vertrokken, is het gelukt de oostkust van Groenland te bereiken. Voor acht eeuwen vestigden zich op deze kust Noorweegsche kolonisten, en van dat tijdstip af had het ijs den toegang geheel afgesneden. De voormelde expeditie heeft de afstammelingen dier kolonisten gevonden; zij belijden nog het christelijk geloof, hetwelk hunne voorvaders hun overgeleverd hadden. Hunne taal is die der Noorwegers van de tiende eeuw.

— Ter gelegenheid van het leggen van de grondslagen eener nieuwe overdekte markt te Metz, heeft men, bij het opgraven van den grond, ter diepte van 12 à 15 voeten, op de plaats waar voormaals een klooster had gestaan, onderscheiden lijken van menschen gevonden, met ijzers aan de voeten, aan de handen en den hals; deze ongelukkigen schijnen levend in hokken vastgeklonken te zijn geworden, welke men daarop toegemetseld had.

BELGIE.

BRUSSEL, den 24sten Februarij.

De senaat is tegen maandag ten twee ure bijeen geroepen.

— De heer *Ch. de Brouckere*, onze minister van oorlog, verzelt Z. M. op deszelfs reis naar Mons en Doornik; gisteren morgen is de koning afgereisd.

— De generaal *Niellon* is sedert eergisteren alhier te Brussel; ook is de generaal *Evain* van zijne reis naar Antwerpen teruggekomen.

— De heer *Dubus* is tot rapporteur der commissie benoemd, welke met het onderzoek van het budget voor de binnenlandsche zaken belast is. — De arbeid aan de wet op het onderwijs is voltooid; zij zal binnen kort door het gouvernement aan de kamer worden aangeboden.

— Onze *Moniteur* zegt heden, dat de heer *Sol* naar Brussel gekomen is, om het lijk van den generaal *Belliard* naar Parijs te begeleiden, en hij derhalve niet, zoo als de dagbladen gemeld hadden, met eene bijzondere staatkundige zending belast is.

— Onze bladen behelzen heden de lange redevoering van den heer *de Brouckere* in de zitting van eergisteren, betrekkelijk de aanneming van *Hambrouck*, gehouden. Bij de stemming over het uitstellen der discussien tot den volgenden dag, of tot over acht dagen, verklaarden zich 43 leden voor het eerste, en 46 voor den achtdaagsche uitstel, waaronder, gelijk later gebleken is, [illegible] ministers. De *Courrier*, zijne beslissende aanmerkingen [illegible] zaak al dadelijk in het midden brengende, neemt den minister van oorlog min of meer in zijne bescherming; [illegible] acte, waartoe het voorstel van den heer *Jullien* leidt, [illegible]

derzoek over het in staat van beschuldiging stellen der ministers, tegen hetwelk de heer *de Brouckere* regt had zich te verzetten. Hij moest, zegt hij, niet vergeten, dat bij ministerie, dat hij de derde magt in den staat voorstelt, onafhankelijk van de kamer, werkzaam binnen de grenzen door de constitutie omschreven, hij kon tot de kamer zeggen: beschuldigt mij; gij hebt het regt er toe; maar eene procedure over de acten mijner administratie te openen [illegible] eene onderwerping van de administratie aan de kamer.

De *Courrier* meent wijders, dat er eene groote constitutionele kwestie te beslechten valt, of namelijk, de kamer het regt heeft aan haar onderzoek en censuur eene afzonderlijke acte der administratie te onderwerpen. Dit punt wil hij nader eens grondig onderzoeken.

— Een aantal inwoners van Philippeville hebben aan koning *Lodewijk Philips* een brief en aan de fransche kamer van gedeputeerden eene petitie geadresseerd, het verzoek houdende, dat de vestingwerken hunner stad niet geslecht mogten worden. Eene [illegible] der [illegible] gedeputeerden zal door den generaal *Lafayette* worden aangeboden.

GENT, den 23sten Februarij.

Een nieuwe maatregel van den generaal *Niellon* heeft hier veel opzien gebaard. Van een door hem genomen besluit voorzien, begaf, maandag ll., onze chef van politie, de heer *Albinet*, zich naar de woning van den heer *Dixon*, een sedert jaren hier gevestigden engelschman, hem gelastende, bij mondelijke ter kennisbrenging van het besluit, binnen de 48 uren onze stad te verlaten, met verbod zich naar eene stad in staat van beleg te begeven, op straf van voor eenen permanenten krijgsraad, zonder appel, te worden gebragt. De reden van het verdrijven eens achtenswaardigen vreemdelings, die de regten van belgisch burger genoot, is, dat hij van verspieding en briefwisseling met den vijand verdacht gehouden wordt. De heer *Dixon* is, tot aan zijn vertrek, door een policie-beambte en een gendarme binnenshuis bewaakt geworden. Hij zal, naar men verneemt, zich aan het engelsch parlement adresseren, om zich over deze schending van het volkerenregt te beklagen.

— De heer *Steven* heeft, naar men verneemt, heden zijn eisch van schadevergoeding door een deurwaarder doen beteekenen, aan den generaal *Niellon*, den commissaris van politie *Verheys*, den chef van politie *Albinet*, den auditeur *Gerard* en den kommandant der citadel *Raetens*.

Het [illegible] gelegenheid der [illegible] en voor hetwelk een groot aantal aanzienlijke personen ingeschreven hadden, is uitgesteld geworden, tot nadat de staat van beleg der stad zal opgeheven zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 22sten Februarij.

Bij de afgevaardigden zijn gisteren de discussien over de uitgaven van het ministerie van binnenlandsche zaken begonnen; het gezegde van den heer *Dupin*, in eene der vorige zittingen, dat de takken van bestuur, welke het eerst onderzocht worden, immer de meeste bezuiniging moeten lijden, schijnt ook ditmaal waarheid te zijn; allengs komt men spoedig tot een besluit, hetwelk meestal voor het ministerie gunstig is. Intusschen heeft het niet aan ernstige aanvallen van de oppositie ontbroken; onder de algemeene uitgaven voor de nationale garde, was onder anderen, eene som van vijftig duizend franken gebragt, tot schadeloosstelling van den opperbevelhebber dier burgerwapening te Parijs; men was het eens, dat deze [illegible] zoo vele uitgaven onvermijdelijk maakte, dat [illegible] niet te groot was, maar eene vrij talrijke oppositie meende dat [illegible] op 's lands schatkist, maar als een plaatselijk bezwaar [illegible] moest verhaald worden; dit gaf aanleiding dat men [illegible] als deze stad in het breedte [illegible], zich beklagen [illegible] het niet genoeg was, dat zij zoo dikwerf reeds over het lot van [illegible] beslist had, maar men thans nog genoodzaakt zoude worden, haar eene schatting op te brengen. De heer *Dupin* is als [illegible] de verdediger der door het ministerie gedane voordragt geweest, beweerende, dat wat men daar ook van zeggen mogt, de geheele toestand des rijks een [illegible] zoodanig was, dat Parijs als het middelpunt, waarvan alle [illegible], moest worden beschouwd; dat de provincien er het grootste [illegible] bij hadden, dat de goede orde aldaar bewaard bleef, en zich [illegible] opoffering, welke kennelijk tot geen ander doel strekkende [illegible] moesten getroosten; de meerderheid heeft het ook aldus begrepen.

De heeren *[illegible]* en *Odillon Barrot*, hebben op het eind der zitting, ofschoon zulks aan het onderwerp geheel vreemd was, zich nog hevig beklaagd over de behandeling aan de uitgewekene Polen aangedaan, vooral over de weigering van onderstand en van paspoorten door den franschen gezant te Weenen. De eerste minister heeft zich tegen deze beschuldiging verdedigd, zeggende dat men geene paspoorten geweigerd had, dan aan personen, die zich [illegible] valsche [illegible] in eenen hoogeren rang voorgedaan, dan zij immer bij de poolsche armee bekleedden, en zich [illegible] onwaardig hadden gemaakt om ondersteund te worden; terwijl hij overigens deze gelegenheid heeft te baat genomen, om ten bewijze van de krachtdadige hulp die men reeds verleend had, een ontwerp van wet aan te kondigen, waarbij een krediet van twee millioenen voor deze uitgaven zoude worden toegestaan.

— In de kamer der pairs heeft gisteren de discussie [illegible] over het ontwerp van wet, waarbij de viering van den 21 Januarij zoude worden afgeschaft, men kan zich bij de behandeling van dit onderwerp [illegible] [illegible], op eene gematigdheid beroemen, welke zonderling bij de beraadslaging in de kamer der gedeputeerden afsteekt; het schijnt dat de algemeene overtuiging daar was, dat een [illegible] vraag zoo zeer bij [illegible] had onderzocht, dat men het besluit door geene [illegible] wankelen. De markies *de Dreux Brezé* heeft, in eene uitgebreide lofrede op *Lodewijk XVI*, de behandeling aan de verfoeijelijke misdaad opgewekt; de [illegible] *Maleville* heeft het onstaatkundige betoogd, om door de afschaffing der bestaande wet, het koningschap, [illegible] de grilligheid des volks prijs te geven en te verklaren. De hertog van *Bassano* is de eenige geweest, die het ontwerp, zoo als het door de gedeputeerden is aangenomen, opzettelijk heeft verdedigd; de commissie heeft zich voorts met een amendement van den heer *de Maleville* vereenigd, volgens hetwelk niet alleen de hoven en regtbanken, maar ook alle openbare administratien op den bedoelden dag, ten teeken van rouw, zouden gesloten blijven, en zoodanig gewijzigd, is ten slotte het geheele ontwerp met eene meerderheid van 69 tegen 46 stemmen aangenomen.

— Het *Journal de Paris* bevestigt heden nog dat er geen geene ontbinding van de kamer der gedeputeerden gedacht wordt; maar dat integendeel de zitting van dit jaar onmiddelijk na het eindigen van de discussien over het budget zal gesloten worden.

— De regtbank van eersten aanleg van het departement der Seine heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van het testament van den prins *van Condé*. Zij heeft het testament voor geldig verklaard, en heeft, gevolgelijk, bevolen, dat aan de barones *Feuchères* overgegeven worde: 1o. twee millioenen francs in geld; 2o. het kasteel en het park van Saint-Leu, met de meubelen; 3o. het kasteel en de landerijen van Boissy; 4o. het bosch van Montmorency; 5o. het domein van Morfontaine; 6o. en 7o. het paviljoen [illegible] bestond, met [illegible] lees enz.

— Men zegt, dat er eene groote verandering onder de ambassades bij de vreemde mogendheden binnen kort plaats hebben zal. Vijf benoemingen wil men, dat er op het tapijt zijn; die van den maarschalk *Molitor* voor Petersburg en van den generaal *[illegible]* voor Brussel schijnen voor als nog het meest gegrond te zijn.

— Eergisteren heeft de baron *Rottschild* een groot diplomatiek diner gegeven, waarop de president van den raad, aanzienlijke ministers en de voornaamste vreemde gezanten, zijn tegenwoordig geweest.

Sir *Robert Wilson* is van zijne [illegible] te Parijs aangekomen. Men zal zich herinneren, dat de generaal *Lafayette* aan dezen generaal zijn leven [illegible], en dezelve, door zijn [illegible] over de fransche grenzen gekomen is. De heer *Wilson* is lang lid van het parlement voor Westminster geweest.

— De *Constitutionnel* meldt, dat Ravenna het tooneel van moord en plundering geworden is, en dat de pauselijke soldaten zich daar even als te Forli, aan allerhande buitensporigheden [illegible] hebben overgegeven.

— Eene te Toulon ontvangen telegraphische [illegible] heeft het bevel overgebragt, dat een bataillon van het [illegible] regiment naar Italie moest overgevoerd worden. [illegible] zijn twee transportkorvetten [illegible] gegaan, en wachten het linieschip de *Marengo* [illegible] *Dordogne* op de komst van dit bataillon, en op [illegible] twee kompagnien genie en de tweede batterij artillerie [illegible] deze schepen insgelijks zullen afzeilen.

— Sedert den 27sten [illegible] verschijnt er te Algiers wekelijks een fransch [illegible] de *Algiersche Moniteur* genaamd, hetwelk voornamelijk [illegible] het opnemen van berigten de administratie, het regt en den koophandel betreffende.

— Alhier is een fransch *Lloyds-etablissement* opgerigt. De admiraals *de Rigny*, de heer *Rottschild* en de heeren gebroeders *Perier* behooren tot de stichters.

— De fondsen waren heden (*Woensdag 22*) ter beurze gesloteld: de 5 pCt. 97,75; de 3 pCt. 67,40; Napelsche 78,50; Spaansche 53 en 1 achtste; Rom. leening 78 en 7 achtste; Belgische 75 [illegible].

Particuliere Correspondentie. Met gespannen verwachting en niet zonder bezorgdheid, ziet men hier de gevolgen te gemoet van het onmiskenbaar verschil van beginselen, hetwelk zich tusschen de beide wetgevende Kamers geopenbaard heeft. Het blijkt maar al te zeer dat de Pairs, niet door innige overtuiging, maar alleen door de bewustheid, dat men de openbare meening niet trotseren kon, hunne erfelijke waardigheid hebben opgegeven, en zich thans genoegzaam boven alle verdenking van eigen belang verheven rekenen, om de voorstellen welke uit den boezem der afgevaardigden voortkomen, en waarvan er eenige inderdaad geschikt zijn, om de maatschappelijke orde verder te ondermijnen, met nadruk te mogen tegenspreken. — Het rapport onlangs uitgebragt over het ontwerp van wet, waarbij de viering van den 21 Januarij geheel zoude worden afgeschaft, wordt ten deze als een manifest beschouwd, de ministeriëlen verzekeren wel is waar, dat de meerderheid der Kamer zich in eene bijzondere vergadering, bij den Hertog van *Bassano* gehouden, voor de aanneming der wet verklaard heeft, doch het valt moeijelijk dit te gelooven, wanneer men in aanmerking neemt, dat gezegd rapport met eenparige stemmen, door de commissie werd goedgekeurd, welke voor het overige ook de uitslag der definitieve beraadslaging zij, het is en blijft altijd zeker dat men zich, in een openbaar en officieel stuk, tot nu toe niet had veroorloofd, zulke beginselen te ontwikkelen; en als zoodanig is het dan ook inderdaad gewigtig. — Het ontwerp van wet tot verbanning van den oudsten tak der Bourbons, hetwelk niet anders, dan nogmaal gewijzigd, door de afgevaardigden zal worden aangenomen, en het voorstel van den heer *de Schonen*, tot wederinvoering der echtscheiding, zal tot dergelijke zwarigheden aanleiding geven. — Het ministerie ziet zich intusschen door dezen strijd van beginselen in eenen moeijelijken toestand geplaatst; de heer *Casimir Périer* zoude voor zich zelve geneigd zijn zich aan de Kamer der Pairs aan te sluiten, doch eenige zijner ambtgenooten, en onder deze de Maarschalk *Soult*, wiens invloed naauwelijks voor de zijne behoeft onder te doen, kunnen zich met den geest dier Kamer niet vereenigen. Al dacht ook daarenboven het ministerie geheel eenstemmig, dan nog zoude het de vraag zijn of men zich sterk genoeg gevoelde om geheel en onherroepelijk met de zoogenaamde mannen der revolutie te breken. Het zijn toch deze, die, niettegenstaande de meeste vrees inboezemen, de Kamer van afgevaardigden als ligchaam beschouwd, heeft, minder nog door de slaafsche onderwerping der meerderheid, als door de bespottelijke en ergerlijke tooneelen van wanorde door de oppositie gesticht, alle aanzien verbeurd, zoo zelfs dat men hare ontbinding, waarvan over eenige dagen gesproken werd, doch die thans weder verschoven schijnt, met onverschilligheid zoude aanzien. Niettegenstaande alle deze moeijelijkheden is het echter onmiskenbaar, dat het ministerie zich sedert twee à drie maanden oneindig sterker gevoelt, en zich dus ook te eerder op zich zelve zoude kunnen verlaten. Ofschoon de aanvallen der oppositie en der drukpers uiterlijk niet minder hevig schijnen, zijn dezelve toch van aard veranderd. [illegible] waren het de binnenlandsche betrekkingen, [illegible] beschuldigingen, aanleiding gaven, en niet zelden was men verpligt, om zich bij stemming in de kamer der afgevaardigden vrij te doen spreken, thans is het geheel anders, de oppositie wijdt uit in algemeene beginselen en declamatiën, welke zoo tot verveling van de overige leden als van het publiek strekken, of zij neemt zich in acht, en wacht geduldig tot zich hier of daar eenig kwetsbaar punt voordoe, waarop men met voordeel het ministerie kan bestrijden en waarmede men hetzelve in moeijelijkheden tracht te wikkelen; van dien aard zijn de bezuinigingen in de uitgaven der verschillende takken van bestuur en vooral in de eeredienst ingevoerd. Behendig trachten de ministers uit te ontwijken, door hunne verdediging aan *Dupin* en *Guizot* op te dragen en zich dus ook in het oog der belanghebbende, van alle verantwoordelijkheid te ontslaan. Indien het gezegde overigens nog nader mogt blijken, dan zou men slechts te wagen hebben, of voor weinige maanden de bezetting der [illegible] rijk, de [illegible] der kwestie over de belgische [illegible] der maatschappij van volksvrienden, de tribune der Kamer van afgevaardigden niet van verwijtingen en beschuldigingen zou hebben doen daveren, terwijl dit alles thans voorvalt, zonder eenige aanleiding te geven. — Het laatste dier gebeurtenissen vooral is eene daad, waartoe het reeds lang niet aan den wil ontbroken heeft, doch welke men thans voor het eerst heeft durven uitvoeren. Zal, met dit alles het ministerie zich staande houden? Dit is eene vraag waarvan het antwoord niet zoo dadelijk in het oog valt en die welligt niet eens in het doel ligt, waarmede hetzelve is zamengesteld.

EEN WOORD AAN DE LONDENSCHE WISKUNSTENAARS.

Het vraagstuk omtrent den algemeenen vrede, zoo moeijelijk om op te lossen, schijnt, de termen der wiskunstenaars gebruikende, tot die onbepaalde vraagstukken te behooren. Sedert eenen geruimen tijd werken de, te Londen vereenigde diplomaten aan de oplossing der gegevene vergelijking, en schijnen zij eindelijk bespeurd te hebben, dat men slechts eene vergelijking had, waarin meer dan eene onbekende voorkwam, [illegible] het vinden der wortels onmogelijk was. [illegible] heeft dan ook voorgesteld, om het vraagstuk [illegible] vergelijkingen te ontleden, als er onbekende aanwezend [illegible] door achtereenvolgende oplossing en substitutie, [illegible] voornaamste onbekende te komen. De zaken van Griekenland, Italie, Portugal en de Nederlanden zijn thans gelijktijdig op het touw gezet, en het ontbreekt reeds niet aan gissingen, omtrent de vermoedelijke oplossingen dezer zoo verschillende vraagpunten, en de daaruit voortvloeiende algemeene oplossing; de familie *Oranje-Nassau* zoude hiertoe de voornaamste gegevens leveren.

Ongemerkt geven de hevigste Fransche en Belgische liberale dagbladen, de schoonste bijdragen ter vereering dezer Vorstelijke familie, waarin oud Nederland, met zoo veel regt, zijn grootste eer stelt, waarop eene vroegere en toekomstige grootheid, magt en volksgeluk gebouwd is. Op deze stellingen voort redenerende, beweren zij, dat de vrede alleen, door Oranje-Nassau, aan Europa zal geschonken worden, en wel door de aanneming van twee ledige troonen, Griekenland en Polen, welke zij voorgeven, dat wederkeerig aan den Prins *Frederik* en den Prins van *Oranje* zouden aangeboden worden of reeds zijn.

[illegible] hier noch over de onwaarschijnlijkheid, noch over de ongegrondheid dezer gissingen uitweiden. De toejuiching dezer, zoo zij zeggen, genomene of te nemen maatregelen, is echter op-merkenswaardig. Zij erkennen daardoor, zoo zij schijnen, echter onwillekeurig, het onregt de leden van ons Vorstelijk huis aangedaan; eene vergoeding voor dat onregt, vinden zij niet alleen billijk en regtvaardig, maar zouden zelfs, zij die anders met regt en geregtigheid zoo dikwerf den spot dreven, in zulk eene vergoeding de vervulling hunner wenschen, ten minste voor het oogenblik, zien.

Deze openlijke hulde ons Vorstelijk geslacht, zelfs door derzelver bitterste vijanden toegebragt, bevestigt meer en meer, ware zij noodig, de regtvaardigheid eener zaak, welke Noord-Nederland zoo vurig en met zooveel vertrouwen omhelsd heeft. Zij is voor ons eene aansporing te meer, zelfs al klimt de nood op het hoogste, om te blijven volharden, want het is door deze mannelijke volharding, dat wij in de hand der Voorzienigheid, het werktuig kunnen wezen, om aan het geschokt Europa eenen algemeenen vrede te schenken, die op vaste grondbeginselen rust, en om het huis van Oranje op het standpunt te bevestigen, waarop het zich [illegible] geplaatst heeft, en van waar het door geheel Europa niet ondubbelzinnig meer met bewondering wordt aanschouwd. Al onze reeds gebragte opofferingen zijn inderdaad luttele prijzen voor de eer, die dat huis, en daarmede ook ons wacht, wanneer het oogenblik zal gekomen zijn, dat onze pogingen door eene gewenschte uitkomst bekroond zullen worden, want in de stralende glans van deszelfs grootheid, heeft Holland zich steeds weldadig gekoesterd, heeft de boom der burgerlijke en staatkundige vrijheid welig gebloeid, en zal deze dan ook later de heerlijkste vruchten dragen!

Voor het overige houden wij, die anders geen wiskunstenaars zijn, deze openlijk toegebragte hulde, voor de waarde van eene, voor de Londensche diplomaten, onbekende grootheid, met welker behulp de overige onbekenden gemakkelijk te vinden zijn, niet met het doen bewaarheden van bovenbedoelde gissingen, — want de planten, die bij ons gereeld, en door onze zorgen en eigen inwendige kracht zoo luisterrijk opgegroeid zijn, zouden wij niet gaarne op vreemden bodem zien overgebragt; — maar met het aannemen van het *beginsel*, waarop die gissingen *voornamelijk* berusten.

WETENSCHAPPELIJKE BERIGTEN.

In onderscheidene staten van Duitschland zijn vele geneesheeren door hunne respective regeringen [illegible] *koud water* [illegible] aan te wenden, de meesten der zieken, bij welke men dit eenvoudig en onkostbaar middel gebruikt heeft, zijn hersteld. De eer, van de eerste te zijn geweest, dit wonderbaar specifiek geneesmiddel te hebben aangewezen, komt aan den hoogleeraar *Oertel* uit Anspach toe. Over de aanwending van het middel zelven, heeft genoemde hoogleeraar een vlugschrift uitgegeven, dat bereids in het fransch vertaald is.

Sedert een [illegible] jaren heeft men (niettegenstaande de aangewende moeite en proefnemingen) niet kunnen slagen, om een middel uit te vinden, waarmede het constructie- of timmerhout tegen *verrotting* of *uitmelming* bewaard bleef. Een zoodanig middel zoude met bijzonder veel nut bij het hout, dat men tot den scheepsbouw gebruikt, kunnen aangewend worden, daar dit hout aan eene bijzondere soort van *verrotting* (*[illegible] droge verrotting*) is blootgesteld, welke door geene bekleedsels, van welken aard ook, kan worden voorgekomen. In de vergadering der Maatschappij *van aanmoediging* (te Parijs) van den 21sten December ll. heeft de heer *Bréant*, verificateur en beroemd scheikundige, onderscheidene stukken hout van verschillende lengten en dikten vertoond, welke door hem, naar eene geheel nieuwe wijze van bewerking, zijn toebereid geworden, en welke bewerking het hout tegen alle mogelijke *verrotting* zoude beveiligen. De wijze van bereiding is door den heer B. niet bekend gemaakt; alleen kondigt hij aan, dat het hoofdzakelijke der bewerking bestaat, in het hout te verzadigen met eene, door hem uitgevondene zout-olie en harsachtige oplossing. Deze stoffen dringen zoo volkomen de geheele massa van het hout door, dat een zware balk, in tegenwoordigheid van al de leden, welke bovengenoemde vergadering bijwoonden, doorgezaagd zijnde, de duidelijkste blijken gaf van tot op de kern met dit voorbehoedmiddel doortrokken te zijn. De heer B. beweerde tevens, dat men voor het zwaarste hout, slechts twee of drie dagen noodig had, om hetzelve op deze wijze toe te bereiden. Het is te wenschen, dat deze uitvinding aan al de verwachting van dit gewigtig vraagstuk zal voldoen, [illegible] de waarheid van het voorgeven [illegible] (*[illegible] Encyc.*)

Wat is er niet, waarvan men thans geen partij weet te trekken! Tot nog toe maakte men van de houte spaanders niet het minste werk. Zij dienden slechts tot vervrolijking onzer vuurhaarden of tot bereiding onzer spijzen. Thans heeft men echter ontdekt, dat men dezelve tot duurzamer doel gebruiken kan; en men uit dezelve goed papier, zoowel tot pakken als voor de drukpers geschikt, vervaardigen kan. Men hebbe daartoe slechts de hout-spaanders in een mineralisch of plantaardig *alcali* te kooken. Honderd pond hout en twaalf ponden *alcali* leveren een riem papier op.

De door ons laatstelijk aangekondigde nieuw uitgevondene brandstof, ten gebruike in de lampen, (door de verbinding van *wijngeest* met *terpentijn*) wordt reeds op het huishoudelijk gebruik toegepast. Wij vinden thans in een zeer geacht Fransch dagblad, dat een persoon te New-York een brevet van uitvinding gevraagd heeft, voor eene lamp, waarin [illegible] en een katoen-pit, eene zeer heldere [illegible] noch reuk, geeft, nimer lekt en [illegible] verkoold wordt.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, 24 *Februarij*, 1832.

			geld.
NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, 2½ pct.	39¾ à 39½		39$\frac{11}{16}$
Uitgestelde schuld.	$\frac{7}{8}$ à $\frac{15}{16}$		
Kansbiljetten	14¾ à 15		14$\frac{15}{16}$
Amortisatie Syndicaat, 4½ pct.	66¼ à 67		66¾
Idem idem, 3½ pct.	52 à 52¼		52½
Oorlogs-lasten 1830. à 5 pct.	80 à 80½		80⅜
Vrijw. geldl. 1831. à 6 pct.	89½ à 99		89¾
Schatkist-biljetten, 6 pct.	94¼ à 95¼		94⅝
Handel Maatschappij, 4½ pct.	— à —		—
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootb. 3 pct.	66¾ à 67¼		66⅞
RUSLAND, Bij *Hope en Comp*, 5 pct.	87½ à 88¼		87¾
Bij dezelfde 18$\frac{28}{29}$, 5 pct.	89½ à 90		89¾
SPANJE, Certific. Amst., 5 pct.	46 à 46½		46¼
Dezelfde 3 pct.	— à —		—
Uitgestelde schuld.	6¼ à 6½		6⅜

* * Heden, morgen ten negen ure, overleed tot onze innige droefheid, [illegible] ons geliefd Dochtertje M A R I A S I E K E V O G E L, in den ouderdom van dertien jaar en negen maanden.

Hooge-Zwaluwe, den 23 Februarij 1832.

H. VOGEL.

* * Heden overleed alhier, aan een verval van krachten, Mejufvrouw JOSINA AGATHA INGENHOUSZ, in den ouderdom van bijna 56 jaren, na eene ziekte van eenige weken.

Breda, 24 *Februarij* 1832.

* * Aan HEEREN OFFICIEREN van het Garnizoen en omstreken van *Breda*, wordt ter kennisse gebragt, dat op Maandag den 27 dezer, des avonds ten acht uren, in de zaal van den Schouwburg te *Breda*, een BAL zal gegeven worden, ter feestviering der Geboortedags-Verjaring van Zijne Koninklijke Hoogheid Prins *Frederik der Nederlanden*, en worden bij deze verzocht, hetzelve met hunne tegenwoordigheid te willen vereeren.

* * De Heer LAFONT, eerste Violist van Z. M. den Koning der Franschen, en vroeger van Z. M. den Keizer van Rusland, Ridder van het Legioen van Eer, zal de eer hebben op Vrijdag den tweeden Maart aanstaande, in de Zaal van den Stads Schouwburg te *Breda*, des avonds ten half zeven ure, te geven een

GROOT VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT.

Eerste Afdeeling.

1. Ouverture met vol orchest.
2. Viool-concert, gecomponeerd en uitgevoerd door den heer *Lafont*.
3. Air, (gezongen door een liefhebber.)
4. Groote fantaisie van verschillende themas uit de Opera *Leocadie* van *Auber*, naar de compositie van en uitgevoerd door den heer *Lafont*.

Tweede Afdeeling.

1. Ouverture met vol orchest.
2. *Les fleurs*, romance, gecomponeerd en gezongen door den heer *Lafont*.
3. *Le soupir*, romance, gecomponeerd en gezongen door den heer *Lafont*.
4. Fragment eener symphonie.
5. Groote fantaisie en variatien op verschillende themas van *Auber*, *Hippeia*, *la Muette de Portici*, *als Adieu donc mes chansons*, *les Brimbelois*, *le Sommeil*, enz., gecomponeerd en uitgevoerd door den heer *Lafont*.

De Heer LAFONT zal niet meer dan een Concert geven, waarin Heeren Liefhebbers hem gaarne willen behulpzaam zijn, en waarvoor de toegang-kaarten zijn te bekomen, tegen ƒ 1,50 Cents, bij den Concierge van de Schouwburg-zaal en aan het Hotel de K R O O N (Bosch-straat), waar tevens ook te bekomen zijn, alle Romances, welke de Heer *Lafont* de eer zal hebben het geëerd publiek voor te dragen.

TE KOOP.

Twee extra fraaie gedresseerde MECKLENBURGSCHE RIJPAARDEN, van heden tot Woensdag den 29sten dagelijks te zien bij de Kind[illegible] CORPUT aan de Barrière te *Oosterhout* van [illegible] 10 tot 3 uren.

AMORTISATIE SYNDICAAT.
HOUTVERKOOPING.

De Agent van het Domein te *Breda*, zal op Woensdag den 7den Maart 1832, 's morgens om 10 ure, ten huize van den Plantaadjemeester in het Mastbosch onder *Princenhage*, ten overstaan van den Heere Burgemeester der Gemeente *Princenhage*, publiek verkoopen:

56 Kavelen MASTENSPARREN en DUNZEL, gehakt liggende in differente perken van het Mastbosch onder *Princenhage* en *Ginneken*,

1 Kavel dorre en omgewaaide MASTBOOMEN, liggende aan het Plantaadjemeesters-huis; en

16 Kavelen MASTENSPARREN, DUNZEL en BRANDHOUT, gehakt liggende in differente perken van het Ulvenhoutsbosch onder *Ginneken*.

De Konditien van verkooping liggen ter lezing ten Domein-kantore te *Breda*, terwijl bij de respective Plantaadjemeesters nadere informatien te bekomen zijn.

Breda, den 15*den Februarij* 1832.

De Agent voornoemd,
M. S M I T S.

Voor zijn Broeder

AMORTISATIE SYNDICAAT.
ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, enz.

Eerste Bureau.

PROVINCIE NOORD-BRABAND.

Agentschap Rozendaal.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Agent van het Domein te *Rozendaal*, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, op Woensdag, den 29sten Februarij 1832, des voormiddags om elf ure, ten Raadhuize van *Rozendaal*, ten overstaan van den heer Burgemeester aldaar, in het openbaar, aan den minstaanbestedenden, onder nadere approbatie van het Bestuur der Domeinen

AANBESTEDEN:

Het Onderhoud van den Eersten Baak des Grooten Wegs van de Eerste Klasse No. 3, van *Breda* naar *Middelburg*, in de Provincie Noord-Braband, en wel het gedeelte, beginnende bij de Groote Pomp in het Dorp *Princenhage*, tot de buitenste Brug, bij de Wouwpoort van *Bergen-op-Zoom*, ingaande met primo Januarij 1832, en eindigende op den 31sten Maart 1833.

De Bestekken liggen ter lezing ten kantore van den Administrateur der Domeinen te *Arnhem*, in het Lokaal van het Gouvernement der Provincie te *'s Hertogenbosch*, ter Secretarie der Steden *Breda* en *Bergen-op-Zoom*, voorts ten Kantore van den Agent van het Domein te *Rozendaal*, alwaar dagelijks nadere informatien zijn te bekomen. — Zullende drie dagen voor de Besteding de noodige aanwijzingen op de plaats zelve gedaan worden.

Rozendaal, den 27 Januarij 1832.

De Agent voornoemd,
H. J. WOLDERINGH.

ZEGT HET VOORT.

INTEEKENING

OP HET LAATSTE

PORTRAIT van Mr. W. BILDERDIJK.

Bij den Boekverkooper V. LOOSJES te Haarlem en zijne Correspondenten staat *van heden tot den laatsten Februarij* 1832, de Inteekening open op het welgelijkend Portrait van Mr. W. BILDERDIJK, na deszelfs dood geschilderd, door den Heer G. J. MICHAELIS dat in koper gebragt wordt door den beroemden Kunstgraveur T. VELIJN, en waarvan, *bij Inteekening* zal kosten de *gewone druk ƒ* 3, — de *Proefdruk met letters ƒ* 4, — de *Proefdruk zonder letters ƒ* 5. De beide laatste soorten zullen bij uitsluiting [illegible] verkrijgbaar zijn, en na het sluiten der Inteekening, gewone drukken niet dan voor den verhoogden prijs van *ƒ* 4.

TOPOGRAPHISCHE KAART DER GRENSSCHEIDING,

IN 3 BLADEN.

* * Bij BROESE en COMP. te *Breda*, zijn, behalve de meeste LANDKAARTEN, MET DE ITALIE [illegible] GEDRUKTEN, mede verkrijgbaar:

I. TOPOGRAPHISCHE KAART der Grensscheiding tusschen het Oud-Nederland en de Belgische Provincien, of wel der Zuidelijke verdedigings-linie van Nederland, door het Koninklijk Leger bezet, zijnde de genoemde grensscheiding aangegeven voor zoo verre zij bepaald is, volgens het protocol der Conferentie te Londen van den 20 Januarij 1831, vervaardigd onder Directie van den Kolonel-Directeur der Militaire Verkenning, *J. R. van Gorcum*. De Heeren Inteekenaren, die het 3e Blad ontvangen verkiezen te ontvangen, gelieven het adres, tot medelijsten hiervan genoemden, te zenden.

II. BIJDRAGEN TOT DE VADERLANDSCHE GESCHIEDENIS *van de belangrijke jaren* 1809 *en* 1810, medegedeeld door den Luitenant-Generaal Baron KRAYENHOFF, Grootkruis der Militaire Willemsorde enz.

Dit werk is verdeeld in onderscheiden §§., en [illegible], aanvang met de geschillen en botsing, welke reeds in het voorjaar van 1809 tusschen de Fransche en Hollandsche autoriteiten in Zeeland ontstonden; en eindigden met onze inlijving in het Fransche rijk en het bezoek van NAPOLEON te Amsterdam. De expeditie der Engelschen tegen Holland; het vertrek naar en verblijf te Parijs van Koning LODEWIJK; zijne briefwisseling met zijne ministers; zijn afstand enz. vormen de grootste [illegible] begin en einde. De Bijlagen, tot toelichting van dit werk, waaronder het Fac-simile van Koning LODEWIJK [illegible] sterkte van het Hollandsche Leger op den 1sten Julij 1809, benevens emplacement-lijst der H. H. Officieren van het Korps Artillerie en Genie, en Staat van het beschot voor de linien der hoofdstad en vestingen *Muiden* en *Weesp*, verrijken dit werk; prijs ingenaaid à *ƒ* 5,75 [illegible] tonnen band *ƒ* [illegible].

De Heeren geabonneerden in de LEES-SOCIETEIT van *Broese en Comp.* worden minzaam verzocht, die Boeken aan hen, terug te zenden, welke reeds boven den bepaalden tijd, in de Conditien bepaald, zich bij hun bevinden.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.